

**Βασ. Κυπαρίσση, Τραγούδια της Χαλκιδικής.
Παράρτημα «Λαογραφίας» αριθ. 2. Θεσσαλονίκη
1940. Σελ. γ'+107.**

Ευαγγ. Στ. Τζιάτζιος

doi: [10.12681/makedonika.9303](https://doi.org/10.12681/makedonika.9303)

Copyright © 2016, Ευαγγ. Στ. Τζιάτζιος

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Τζιάτζιος Ε. Σ. (2017). Βασ. Κυπαρίσση, Τραγούδια της Χαλκιδικής. Παράρτημα «Λαογραφίας» αριθ. 2. Θεσσαλονίκη 1940. Σελ. γ'+107. *Μακεδονικά*, 1, 580. <https://doi.org/10.12681/makedonika.9303>

λειαν τὴν προσγινομένην εἰς τὸν μορφωμένον κόσμον γενικῶς καὶ εἰδικώτερον εἰς τοὺς κλασσικοὺς φιλολόγους, τοὺς ἱστορικοὺς καὶ τοὺς φιλοσόφους διὰ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ καὶ τῶν βαθυτάτων ψυχικῶν πηγῶν, ἐξ ὧν εὖτος ἀπέρρευσε. Ἀναλύει τὴν διαφορὰν τῶν περὶ τοῦ ἔργου τῆς λαογραφίας γνωμῶν τοῦ Πολίτου, θέτων ὡς ὑποκείμενον ταύτης τὸν λαϊκὸν πολιτισμὸν ἐν τῇ πλήρει αὐτοῦ ἐνότητι ὡς «ἐμμόρφου ἐκδηλώσεως τῆς ἐνιαίας λαϊκῆς ζωῆς καὶ ψυχῆς», ἀπομακρυνόμενος οὕτω τῶν περὶ ἐπιβιώσεως τῶν ὑπολειμμάτων τοῦ παρελθόντος ἀντιλήψεων τοῦ Πολίτου καὶ ἀντιτιθέμενος πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τῆς ψυχολογικῆς λαογραφίας τοῦ Spamer, ἀποβλεπούσης εἰς τὴν γνῶσιν τῶν πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν δυνάμεων τοῦ λαοῦ, δηλ. τὴν γνῶσιν τοῦ τυπικοῦ χαρακτήρος τοῦ λαϊκοῦ ἀνθρώπου.

ΕΥΑΓΓ. ΣΤ. ΤΖΙΑΤΖΙΟΣ

Βασ. Κυπαρίσση, Τραγούδια τῆς Χαλκιδικῆς. Παράρτημα «Λαογραφίας»
ἀριθ. 2. Θεσσαλονίκη 1940. Σελ. γ' + 107.

Ἡ συλλογὴ αὕτη περιέχει ἐν ὄλῳ 294 τραγούδια: ἐργατικά, συναφῆ πρὸς τὰ ἔθιμα καὶ τὰς ἐορτάς, παιδικὰ, τῆς ἀγάπης, τοῦ γάμου, τῆς ξενιτεῖας, μοιρολόγια, κλέφτικα, ἱστορικά, σατυρικά, γνωμικά, περιστατικά, ἀκριτικά, παραλογές καὶ δίστιχα λιανοτράγουδα. Ποικίλαι σημειώσεις καὶ πληροφορίες σχετικαὶ μὲ τὰ τραγούδια, καθὼς καὶ ἐξηγήσεις ἰδιωματικῶν λέξεων παρατίθενται ὑπὸ τοῦ συλλογέως.

Προσὸν σπουδαῖον τῆς συλλογῆς ταύτης εἶναι ὅτι τὸ κείμενον τῶν τραγουδιῶν παρέχεται εἰς ἡμᾶς ἀκριβῶς εἰς τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τοῦ τόπου προελεύσεως, δημοσιεύει δηλαδὴ τὰ τραγούδια ὅπως τὰ ἤκουσεν ὁ συλλογεὺς ὑπὸ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκδόσει του κατονομαζομένων προσώπων.

ΕΥΑΓΓ. ΣΤ. ΤΖΙΑΤΖΙΟΣ

Ἄπ. Βακαλοπούλου, Ἱστορικαὶ ἔρευναι ἐν Σαμαρίνῃ τῆς Ἀντικῆς Μακεδονίας. (Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ ΚΑ' τόμου τοῦ «Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ».) Θεσσαλονίκη 1937, σελ. 31.

Εἰς τὴν μελέτην ταύτην ὁ συγγραφεὺς ἀναδημοσιεύει πληρέστερον ἐξ ἐνὸς χειρογράφου «διήγησιν» γραφεῖσαν ἐν Λαρίσῃ τὸ 1856 ὑπὸ τοῦ Σαμαριναίου Διοκλέους Χρυσάνθου παπᾶ Ἰωάννου περὶ τῆς κωμοπόλεως Σαμαρίνας, τῆς ἐτυμολογίας τῆς λέξεως, τῆς ἀποικίσεως τοῦ χωρίου, τῆς ἰδρύσεως τῆς μονῆς τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς καὶ κάμνει σχετικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς «διηγῆσεως» ἐνταῦθα τῶν ὁποίων δὲν φαίνονται πιθαναί. Ἀκολουθῶς παραθέτει «ἐνθὺμησιν» χρονολογίας 20 Ἰουλίου 1785 περὶ ἐνὸς περιφήμου ληστάρχου (ἀρματωλοῦ;) ὀνόματι «Τζάτζου», ὁ ὁποῖος ἐπὶ κεφαλῆς συμμορίας ὑπερδικοσίων ἀνδρῶν εἶχε καταστῆ ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν «πασάδων καὶ μπέδων». (Τὸ ὄνομα Τζάτζιος διασώζεται ἤδη εὐρύτατα ἐν τῇ περιφερείᾳ Γρεβενῶν.) Ἡ πληρεστέρα ἔρευνα τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην δὲν ἀποκλείεται νὰ μᾶς δώσῃ σημαντικὰς πληροφορίες περὶ τοῦ ἀρματωλισμοῦ τῶν χρόνων τούτων· ἡ ἄποψις περὶ τοῦ Τζάτζου ὡς «ἀρματωλοῦ» πιθανολογεῖται καὶ ἐκ τοῦ τετραστίχου ἔσματος τοῦ χοροῦ, τὸ ὁποῖον ὁ κ. Βακαλόπουλος ἀναφέρει ἐν ὑποσημ. τῆς σελίδος 23: